

L'home que ha tancat a la presó els dictadors argentins, Julio César Strassera, «el fiscal de la democràcia», és aquest cap de setmana a Barcelona. Ve, naturalment, a explicar l'experiència jurídica d'un procés que ha estat comparat, per la seva transcendència i pels fets imputats als acusats, amb el de Nuremberg. Julio César Strassera, en

aquest sentit i en general, considera que els dictadors són delinqüents i està convençut d'allò que va dir i de les penes que va demanar. Si el temps li ho permet, Strassera inclourà en l'atapeïda agenda de la seva estada a Catalunya diverses visites a edificis de Gaudí i també anirà al Liceu per escoltar el «Lohengrin» i veure aquest gran teatre.

Strassera: «Qui usurpa el poder democràtic és un delinqüent»

Antoni Batista

Barcelona. — Julio César Strassera, conegut pels seus concitadans com «el fiscal de la democràcia», és aquests dies a Barcelona. Ha vingut per obrir el Club de Debats del setmanari «El Món», s'entrevistarà amb l'alcalde, veurà edificis de Gaudí i, si supera una fatiga crònica, s'enfrontarà al Liceu amb les quatre hores del *Lohengrin*. Sap perfectament que quan demanava penes per als dictadors argentins, demòcrates d'arreu el miraven com un símbol. Demòcrates de països encara sotmesos al totalitarisme somiaven i demòcrates de països que han sortit de totalitarismes amb els seus còmplices impunes i rehabilitats potser enyoraven.

Pregunta. Atesos els pocs judicis a dictadors que hi ha, ¿creu que el seu pot assentar jurisprudència, que les seves consideracions jurídiques poden servir per a altres casos similars?

Julio César Strassera, a la rambla de Catalunya de Barcelona

“Cada país fa el seu propi camí cap a la democràcia”

Resposta. Pot tenir influència, però no oblidí que cada país fa el seu propi camí cap a la democràcia. Vull recordar que, fa relativament poc, el president Sanguinetti de l'Uruguai va parlar i va dir ben clar: «Bé, doncs, aquí no podem parlar de judici, la democràcia és la conseqüència d'un conveni entre civils i militars». Pot ser un precedent molt important, però depèn de com arribin a la democràcia els països que encara no hi són.

P. El dictador químicament pur, jurídicament, ¿és un delinqüent?

R. Jo crec que sí, realment, a aquesta altura que tots estem d'acord que l'única forma digna de conviure és el sistema democràtic, qui usurpa el poder democràtic és un delinqüent.

El fiscal Strassera té molta cura de no depassar els límits de la diplomàcia. Se li ha preguntat sovint per què allà sí i aquí no, tot i que Espanya va ser, juntament amb Itàlia, un dels països que va demanar que els dictadors argentins s'asseguessin al banc dels acusats. Els interrogants se li han de fer genèricament i amb algun revolt.

“Com a representant del ministeri públic, crec haver demanat les penes que considero justes”

P. Els delictes d'aquest tipus, prescriuen amb el temps? Una persona vinculada a una dictadura pot ser jutjada deu anys després, per exemple?

R. Es tracta de delictes comuns i tots tenen un termini màxim de prescripció. Fins ara

ningú no ha dit que aquest tipus de delictes siguin imprescriptibles, en aquest moment.

A l'Argentina, de moment, es pot dir que el procés contra els responsables de la dictadura de vuit anys només ha acabat de començar. El mateix Strassera serà l'encarregat de la causa contra el general Camps, cap de la policia de la província de Buenos Aires, que pot arrossegar molts dels homes de l'aparell del terror i la repressió. D'altra banda, «el fiscal de la democràcia» va demanar cinc penes màximes de cadena perpètua, i el tribunal només en va decretar dues, per la qual cosa s'haurà de veure un recurs. «A l'Argentina no estan contents amb les penes i jo tampoc no estic content, perquè jo, com a representant del ministeri públic, crec haver demanat les penes que considero justes. Però, més enllà de la insuficiència de les penes, hi ha una cosa que és molt més important, i és el judici per ell mateix. El judici va constituir la fi de la impunitat». Davant diversos mitjans informatius catalans, Julio César Strassera va qualificar la sentència de «equivocada i insatisfactòria». A més de tot aquest conglomerat penal, hi haurà també judici pel cop d'Estat que van protagonitzar tres dels processats.

En els films de lleis, normalment els fiscals són els dolents i els advocats defensors, els bons. Hi ha una llarga llegenda en aquest sentit, des de Perry Mason fins al lletrat alcohòlic que conclou brillantment un sumari, encarnat a la pantalla per Paul Newman a *Verdict final*. Potser a partir de Strassera es faran sèries sobre fiscals.

Strassera, a més de representar el ministeri públic argentí, tenia al darrer un suport força inusual en un funcionari. Gent de tot el món estava pendent d'ell. «Nosaltres hem après aquesta solidaritat internacional i per al judici fins i tot vam buscar-la, perquè creiem que era molt important». El dia 11 de setembre del

1985, Julio César Strassera començava a llegir el seu famós al·legat. La televisió hi assistia per recollir el moment històric en què un fiscal civil acusava els dictadors militars d'un rastre de sang. Julio César Strassera no pensava que això finalment fos possible.

“Hem apreciat la solidaritat internacional i, per al judici, fins i tot vam buscar-la”

P. Va ser el moment més emotiu de la seva vida?

R. Va ser un moment sumament important. I jo era conscient que havia d'exigir les penes que vaig exigir.

El fiscal Strassera lamenta haver-se fet famós pel procés, que considera bastit sobre una enorme tragèdia. Strassera confessa que ha descobert un món d'horror i que els mètodes de la repressió argentina van ser més cruels fins i tot que els de Xile. Va tenir ocasió de llegir els documents Keitel de mètodes d'eliminació de l'oposició política a l'Alemanya nazi, i entén que podia haver estat el model de l'Argentina. L'informe Sábado, que va precedir el judici, dona fe dels desastres que van succeir a la petita gran pàtria dels tangos nostàlgics.

P. Què feia Julio César Strassera abans de ser famós?

R. Sempre he estat en la justícia. Hi sóc des de l'any 1962. He passat moments molt dolents. Hem suportat dictadures dels més diversos colors. Però, des del punt de vista del treball, el moment més important i el més dur ha estat aquest.

Com a tothom, la fama li ha ocasionat enemics i enveges. Han fet córrer el rumor que ha cobrat dos milions de dòlars i que la seva família havia anat a Espanya. Strassera es pren aquesta circumstància de broma. Diu que la seva dona

comentava a les veïnes que li parlaven d'això que no sabia pas on havia posat aquells diners. Anècdotes a banda, assegura que no el van pressionar mentre s'instruïa el sumari i que determinades crítiques periodístiques tampoc no el van fer canviar de plans pel que fa a les penes que va demanar. «El fiscal de la democràcia», es diu, és un home molt intel·ligent, segur d'ell mateix, contundent quan cal i que no per això s'amaga emocions quan creu que s'han de manifestar. Els argentins són certament els més mediterranis dels llatins transatlàntics.

Aquests dies, Julio César Strassera es passeja per Barcelona amb una escorta policíaca de tres homes. Tres homes que, complint amb la seva obligació, si no et coneixen et pregunten a on vas. Ell es manifesta fatalista, «si ha d'ocórrer alguna cosa, ocorrerà».

“No crec que hi hagi les condicions perquè em tirin un tret”

P. No té por que li engeguin un tret?

R. No, no crec que hi hagi les condicions perquè em tirin un tret.

P. Està content de com va el seu país?

R. Estic altament satisfet.

P. Digu'm una última cosa. S'ha comparat el procés argentí amb el de Nuremberg. Més encara, es parla del Nuremberg argentí. Si d'aquí a vint anys també hi ha un Spandau argentí i per raons humanitàries li demanen que deixi anar el general Videla, què farà?

R. No ho puc saber ara, transcorregut tan poc temps des de la sentència. El temps guareix moltes coses i nosaltres no sabem quines poden ser les condicions polítiques i socials d'aquí a vint anys. No sé què podria passar.

140 milions, un sol encertant de la loteria primitiva

Madrid. — Fet l'escrutini complet del sorteig de la loteria primitiva corresponent a dijous passat, només hi hagué un encertant de la combinació guanyadora, que cobrarà 140.616.063 pessetes. La butlleta premiada fou segellada a Madrid. De segona categoria (cinc encerts i complement) hi ha set premiats, a raó de 7.533.003 pessetes cadascun. Amb cinc encerts, hi ha 251 premiats, que cobraran 396.824 pessetes. Amb quatre, 22.558, a raó de 5.194 pessetes. Amb tres, 664.389, que cobraran 272 pessetes cadascun.

Homenatge del Col·legi de Metges al doctor Espriu

Barcelona. — El consell general de Col·legis de Metges de l'Estat espanyol va lliurar ahir la medalla d'or al mèrit col·legial al doctor Josep Espriu Castelló per la seva labor a favor del cooperativisme sanitari. Espriu ha estat també l'impulsor d'una asseguradora mèdica de reconeguda importància i el promotor del primer hospital cooperatiu de l'Estat.

La mossegada d'una rata a un nadó fa indignar els gitanos

Ripoll (Vallès Occidental). — Pel fet que una rata ha mossegat una gitaneta d'un mes, els gitanos acampats al riu Sec, del terme de Ripoll, s'han indignat. La proximitat del riu, per on baixen aigües residuals de Sabadell, Cerdanyola i Ciutat Badia, fan molt precàries les condicions sanitàries del campament gitano. Segons el nostre corresponent Sebastià Vivas, els gitanos han dit que «és impossible d'evitar que les rates es fiquin pertot arreu, malgrat que intentem de tenir el campament tan net com podem».

El túnel del canal fa témer invasions als britànics

Londres (Gran Bretanya). — El confort psicològic dels britànics estarà molt de temps amenaçat pel projecte de túnels sota el canal de la Mànega. Ho han assegurat psicoanalistes de Londres que fan avinent que molts anglesos veuran ressorgir l'espectre de la invasió. Per tal d'il·lustrar aquest sentiment, els psicoanalistes ho comparen a l'efecte invers del tall de cordó umbilical que experimenten els nadons. Tanmateix, en el cas de les illes Britàniques, els experts no es posen d'acord en qui farà el paper de mare i qui el de fill.

Rumors de casament del príncep Andreu de Gran Bretanya

Londres (Gran Bretanya). — El príncep Andreu d'Anglaterra es casarà probablement amb Sarah Ferguson. El diari «Daily Mail» assegurarà ahir que el juny s'anunciarà oficialment el prometatge i que la tardor es farà el casament a la catedral de Sant Pau. Els corresponents acreditats prop del palau reial coincideixen a dir que l'afer és cada vegada més versemblant. Tanmateix, al palau de Buckingham, assetjat a telefonades, refusa de fer-hi cap comentari.

L'Òpera de Viena tornà a ser sala de ball aristocràtic

Viena (Àustria). — El tradicional ball de carnaval ha tornat a convertir el Teatre de l'Òpera en una sala d'alta societat. Dijous hi van debutar cent noranta parelles de joves davant la flor i nata de la política, l'aristocràcia i l'economia.